

De Morgen, 15 september 2011, blz.6:

Vlaamse Gemeenschap discrimineert dove leerlingen op middelbare school

BRUSSEL ● Dove kinderen die een diploma middelbaar onderwijs willen halen, krijgen daarvoor te weinig tolkuren. Daarom heeft het Hof van Beroep de Vlaamse Gemeenschap voor een tweede keer veroordeeld wegens discriminatie.

Onderwijs in Vlaamse gebarentaal is al jaren een strijdpunt voor dovenorganisaties. Volgens hen voorziet de Vlaamse overheid te weinig tolkuren, waardoor dove leerlingen in het tweedekans- of volwassenenonderwijs terechtkomen. Daarom werd de Vlaamse Gemeenschap in 2009 al veroordeeld wegens discriminatie. Ze ging echter in beroep, want volgens haar zijn er simpelweg te weinig tolken en kunnen er daardoor niet meer tolkuren worden voorzien. "Een redenering die de rechter naar de prullemand heeft verwezen", zegt Joos Roets, advocaat van drie dove kinderen en hun ouders. "Volgens de rechter zijn er meer dan genoeg

tolken in ons land, maar die werken helaas onder een slecht statuut en tegen een te laag loon."

De overheid krijgt nu vijf maanden de tijd om ervoor te zorgen dat dove leerlingen in minimaal 70 procent van de lessen worden bijgestaan door een tolk, op straffe van een dwangsom van 250 euro per dag per kind.

Het gaat om een unieke zaak voor Vlaanderen, want het is een eerste toepassing van het Gelijkekansen- en gelijkebehandelingsdecreet dat op 10 juli 2008 werd goedgekeurd. Dat decreet verplicht zowel overheidsinstanties als particuliere organisaties om redelijke aanpassingen te treffen voor personen met een handicap. De Federatie van Vlaamse Dovenorganisaties (Fevlado) spreekt van een historische mijlpaal: "Wij streven al jaren voor gelijke onderwijskansen, meestal met weinig resultaat". (ADB)

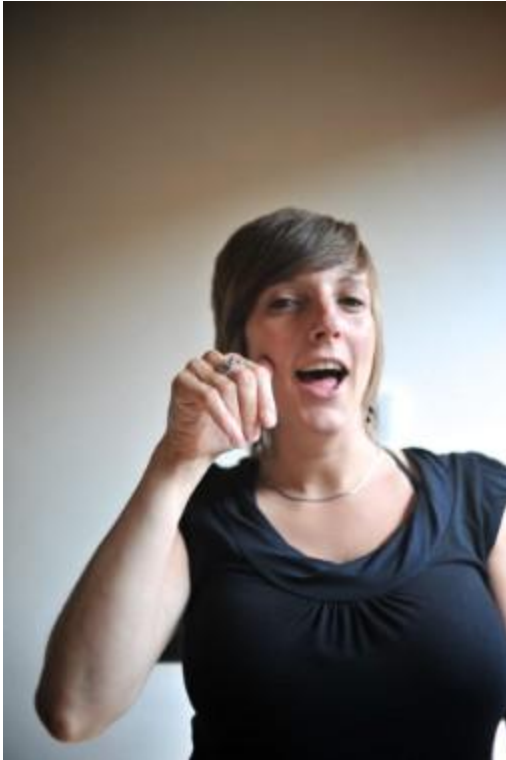
Bron: Het Laatste Nieuws
De Standaard

Dwangsom dwingt Vlaamse overheid tot uitbreiding aantal tolkuren in 'horend' onderwijs

Dove kinderen hebben recht op tolk in les

vrijdag 16 september 2011

Auteur: Kaatje De Coninck

De Vlaamse Gemeenschap ontzegt dove kinderen een fatsoenlijke kans op 'gewoon' secundair onderwijs omdat ze te weinig doventolkuren aanbiedt. Dat oordeelde een rechter in beroep. Vlaamse dovenorganisaties noemen de uitspraak een mijlpaal. 'Niet kunnen horen zegt niets over je intelligentie.'

Op dit moment volgt een vijftigtal dove kinderen algemeen secundair onderwijs (ASO) in een 'horende' school. 'Deze leerlingen kunnen niet horen, maar met hun verstand is niks mis', zegt taalkundige Myriam Vermeerbergen. Ze is docente aan de Lessius Hogeschool en verantwoordelijk voor het Vlaams Gebarentaalcentrum.

Dove kinderen krijgen in het 'gewone' onderwijs een doventolk ter beschikking, maar slechts voor een beperkt aantal lessen.

Organisaties strijden al jaren voor meer tolkuren want door het tekort komen dove leerlingen vaak in het tweedekans- of volwassenenonderwijs terecht. 'Stel je voor dat je bijna zeventig procent van de les niet kan volgen', zegt Vermeerbergen. 'Je zou voor minder schoolmoe

worden.'

Maar dove kinderen hebben geen keus. 'Het specifieke dovenonderwijs biedt niet alleen geen ASO aan, je krijgt er ook geen diploma op het eind. Daardoor kan je niet doorstromen naar het hoger onderwijs.'

Discriminatie

In maart 2009 trokken vier ouderparen naar de rechtbank in Gent en Leuven. Reden: hun dove kinderen kregen maar voor 7 van de 30 lessen een gebarentolk. Voor de rest was het behelpen. In Leuven werd hun verzoekschrift afgewezen, in Gent hadden ze meer succes: de rechter veroordeelde de Vlaamse Gemeenschap wegens discriminatie. Hij beval de Vlaamse Gemeenschap om het pakket tolkuren voor drie leerlingen gevoelig uit te breiden, op straffe van een dwangsom.

Maar de overheid ging in beroep, met als argument dat er simpelweg te weinig tolken zijn voor meer tolkuren. 'Dat heeft de rechter nu in hoger beroep van tafel geveegd', zegt Joos Roets, advocaat van de drie ouderparen. 'Volgens hem zijn er meer dan genoeg tolken in ons land.' Dat wordt trouwens bevestigd door cijfers van de Vlaamse overheid zelf: volgens de jongste telling zijn er 282 gediplomeerde tolken Vlaamse Gebarentaal.

De overheid heeft nu vijf maanden om ervoor te zorgen dat de dove leerlingen in minimaal 70 procent van de lessen worden bijgestaan door een tolk, op straffe van 250 euro per dag per kind.

Uniek, zegt Roets. 'Dit is de eerste zaak in Vlaanderen waarbij het Gelijkkansendecreet wordt gebruikt. Dat werd in 2008 goedgekeurd en verplicht zowel de overheid als particulieren om *redelijke* aanpassingen te treffen voor personen met een handicap. En volgens de rechter is de draagkracht van het Vlaamse onderwijs groot genoeg om in voldoende tolkuren te voorzien.'

Mijlpaal

'Dit schept een precedent voor alle dove leerlingen in een *horende* school', zegt Filip Verstraete van Fevlado, de Federatie van Vlaamse dovenorganisaties. Hij spreekt over 'een mijlpaal'.

'Wij strijden al jaren voor het recht op gelijke onderwijskansen voor dove kinderen, meestal met weinig resultaat', aldus Verstraete, die zelf doof is. 'In de 21ste eeuw krijgen doven dan eindelijk toch dezelfde rechten in het onderwijs.'

Volgens Fevlado ligt het enige probleem nu nog bij het statuut van de tolken. 'Ze zijn gedwongen zelfstandig, terwijl ze maar een schijntje verdienen in vergelijking met tolken in het buitenland. Betaal ze meer, of geef ze de kans om als bediende te werken.'

Het kabinet van de Vlaamse minister van Onderwijs wacht met een reactie tot ze het vonnis hebben uitgeplozen.

[Rechtspraak] Een overwinning voor inclusief onderwijs

16/09/2011

Het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding is verheugd met het arrest van het Hof van beroep te Gent van 7 september 2011 inzake de toegang tot inclusief onderwijs. De rechter in hoger beroep bevestigt dat dove leerlingen recht hebben op redelijke aanpassingen in het reguliere onderwijs zodat zij op voet van gelijkheid met andere leerlingen volwaardig en zelfstandig kunnen deelnemen aan het lesgebeuren.

Enkele ouders van dove leerlingen spanden in 2009 een rechtzaak aan tegen de Vlaamse Gemeenschap en enkele Vlaamse scholen omdat er onvoldoende tolkuren Vlaamse Gebarentaal ter beschikking werden gesteld tijdens de lessen. De ouders werden in hun aanklacht gesteund door de Federatie van Vlaamse Dovenorganisaties (Fevlado), een meldpunt waarmee het Centrum een samenwerkingsakkoord heeft. Het Hof oordeelt opnieuw dat er sprake is van discriminatie ten aanzien van dove leerlingen en dit op grond van het Vlaamse Gelijke kansen- en gelijke behandelingsdecreet.

De rechter is van mening dat een principiële volledige ondersteuning met gebarentaaltolken een redelijke aanpassing inhoudt voor de dove leerling. De Vlaamse Gemeenschap wordt bijgevolg bevolen om binnen een termijn van 5 maanden een minimum van 70% ondersteuning te voorzien. Daarenboven meent de rechter dat de specifieke situatie van ieder dove leerling in rekening moet worden genomen bij de toekenning van het aantal tolkuren en dat de leerling in kwestie hierover moet worden gehoord. Momenteel gebeurt deze toekenning zonder onderscheid naargelang de individuele eigenschappen van de leerling.

Het Centrum hoopt dat deze baanbrekende uitspraak als precedent zal dienen om de rechten van leerlingen met een handicap op inclusief onderwijs in de toekomst te helpen waarborgen. In ieder geval zal het Centrum in zijn nieuwe functie van opvolgingsorgaan voor het VN Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap de overheid stimuleren om inclusief onderwijs verder te bevorderen.

Veroordeling Vlaamse overheid is mijlpaal voor leerlingen met handicap

woensdag 21 september 2011 om 14u22

Een veroordeling van de Vlaamse overheid voor het discrimineren van dove leerlingen kan verstrekkende gevolgen hebben.

Helga Stevens (N-VA). In het parlement kan gebarentaal wel. © ImageGlobe

Het hof van beroep in Gent vindt dat de Vlaamse overheid in gewone scholen veel te weinig gebarentolken inschakelt voor dove leerlingen en zo hun kansen om door te stromen naar het hoger onderwijs of de arbeidsmarkt beknot. Het Gentse arrest is niet alleen een mijlpaal voor kinderen en jongeren met een auditieve stoornis, maar mogelijk ook voor andere leerlingen met een handicap of beperking.

In maart 2009 trokken vier ouderparen naar de rechter met een klacht over een manifest gebrek aan ondersteuning van hun dove kinderen door gebarentolken. De kinderen volgden les in een gewone school, maar konden nauwelijks een derde van de tijd op een normale manier aan de lessen deelnemen. De Vlaamse minister van Onderwijs – toen Frank Vandenbroucke (SP.A) – zei dat hij wel wilde maar niet kon omdat er niet genoeg tolken zouden zijn. Dat argument maakte in eerste aanleg geen indruk. De rechter vond dat de Vlaamse overheid zich bezondigde aan discriminatie, ook omdat een decreet van 2008 over gelijke kansen en behandeling zowel de publieke als de privésector verplicht om ‘redelijke aanpassingen’ te treffen voor personen met een handicap. De rechter stipuleerde dat dove leerlingen gedurende minstens 70 procent van de lestijd recht hebben op ondersteuning met gebarentaal.

Leren van Nederland

Het Gentse hof van beroep heeft nu ook het verweer van de Vlaamse overheid tegen die eerste veroordeling verworpen. Volgens het arrest heeft de Vlaamse minister van Onderwijs – nu is dat Pascal Smet (SP.A) – een voorbeeldfunctie en kan hij wat leren van het Nederlandse systeem (100 procent van de lestijd is er een gebarentolk). Cijfers van de onderwijsadministratie zelf spreken ook tegen dat er te weinig gebarentolken zijn. Het is daarentegen de werkregeling in het onderwijs (te weinig toegekende uren, een opgelegd statuut van zelfstandige, veel papierwerk enzovoort) die een aangepaste ondersteuning van dove kinderen in gewone scholen in de weg staat.

Het Gentse arrest inspireert mogelijk andere ouders van kinderen met een handicap om zich te beroepen op het decreet van 2008. Dat zet extra druk op minister Smet. Hij maakte nog maar pas bekend dat de hele opzet van ‘leerzorg’ (gewoon onderwijs als het kan en buitengewoon onderwijs als dat beter is voor een kind met een handicap) op de lange baan wordt geschoven. Scholen en vakbonden willen niet mee omdat het geld voor een dergelijke omslag ontbreekt.

Patrick Martens

